

๕๒

กาฬเทวิลดาบส

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สัตตาวาสกม
และภวคคพรหมมีประมาณเพียงไร
พระอรหันต์ทั้งหลายเป็นผู้เลิศ
เป็นผู้ประเสริฐสุดในโลก
ยิ่งกว่าสัตตาวาสและภวคคพรหมเหล่านั้น

ภาพเทวีลดาบส

๔๓๐

ใจของมนุษย์ที่ได้รับการกลั่นให้ใสสะอาดบริสุทธิ์ หยุดนิ่งเป็นประจำทุกวัน จะกลายเป็นธาตุสำเร็จ คือนึกคิด สิ่งใดก็สำเร็จสมปรารถนาทุกอย่าง อยากรู้เห็นอะไรก็ทำได้หมด เหมือนดังพระบรมศาสดาของเรา ผู้ฝึกฝนอบรมจิตจนเป็นโลกวิทู ผู้รู้แจ้งโลกทั้งปวง ทรงรู้ทั้งอดีต ปัจจุบัน และอนาคต แล้วทรง อาศัยมหากรุณาอันไม่มีประมาณนั้น นำเรื่องราวความเป็นจริง ของโลกและชีวิตที่ถูกปกปิดมายาวนาน จนดูเหมือนว่าจะกลายเป็น เรื่องลึกลับมาเปิดเผยอย่างแจ่มแจ้งชัดเจน เหมือนจุด ประทีปท่ามกลางความมืดมิดในจิตใจของสรรพสัตว์ทั้งหลาย ให้มองเห็นหนทางไปสู่สวรรค์และนิพพานตามพระองค์ไป ด้วยการฝึกฝนใจให้ใสบริสุทธิ์ จึงเป็นสิ่งที่ชาวโลกทั้งหลายควรให้ ความสำคัญ และลงมือประพฤติปฏิบัติกันอย่างจริงจัง เพราะ การทำใจหยุดนิ่งคืองานที่แท้จริงของมวลมนุษยชาติ

พระลัมมาลัมพุทเธเจ้าตรัสไว้ใน อรหันตสูตร ว่า

“ยาวตา ภิกขเว สัตตาวาสา ยาวตา ภวคฺคํ เอเต
อคฺคา เอเต เสฏฺฐา โลกสฺมี ยทิทํ อรหันโต

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สัตตาวาสภูมิ และภวคคพรหม มีประมาณเพียงไร พระอรหันต์ทั้งหลายเป็นผู้เลิศ เป็นผู้ ประเสริฐสุดในโลกยิ่งกว่าสัตตาวาสและภวคคพรหมเหล่านั้น”

ภาพเทวิลดาบส

๔๗๑

*ลัตดาวาส หมายถึง ภพเป็นทืออยู่ของหมู่ลัตว์ประเภทต่างๆ ซึ่งยังข้องอยู่ในภพทั้งสาม มีการเวียนว้ายตายเกิดอยู่ในภพภูมิต่างๆ ตามกำลังบุญและบาปที่ตนเองได้สั่งสมเอาไว้ ท่านจำแนกไว้ ๙ ประเภทใหญ่ๆ ด้วยกัน หลวงพ่อจะนำความรู้เกี่ยวกับการจำแนกหมู่ลัตว์ ตามหมวดหมู่ที่เรียกว่าลัตดาวาส มาเล่าให้พวกเราได้ศึกษากันไว้

หมู่ลัตว์ประเภทที่ ๑ คือ หมู่ลัตว์ผู้มีกายต่างกัน มีสัญญา คือความรู้สึกนึกคิดต่างกัน เช่น พวกมนุษย์ เปรต เทวดาบางพวก ประเภทที่ ๒ ลัตว์จำพวกหนึ่ง แม้รูปกายจะแตกต่างกัน แต่มีสัญญาอย่างเดียวกัน เช่น พวกเทพผู้นับเนื่องในพวกพรหม ซึ่งเกิดในภูมิปรหมณาน เป็นต้น

ประเภทที่ ๓ เป็นหมู่ลัตว์ที่มีกายอย่างเดียวกัน มีสัญญาต่างกัน เช่น พวกอาภัสสราพรหม เป็นต้น

ส่วนประเภทที่ ๔ คือหมู่ลัตว์ที่มีกายอย่างเดียวกัน และมีสัญญาอย่างเดียวกัน เช่น พวกเทพเหล่าสุภากิณฑา แต่มีความประณีตไม่เหมือนกัน

ภาพเทวีลดาบส

๔๗๒

ประเภทที่ ๕ คือหมุ่สัตว์ที่ไม่มีสัญญา ไม่รู้สึกเสวยอารมณ์ เช่น พวกเทพเหล่าอสิญญีสัตว์ ซึ่งได้บรรลุลงตถกามาน

ประเภทที่ ๖ เป็นหมุ่สัตว์จำพวกล่องรูปสัญญา เข้าถึงอากาศนัญญาตนภพ เพราะในขณะที่ท่านบำเพ็ญกัมมัฏฐานอยู่นั้น ท่านสามารถทำปฏิขสัญญาให้ดับไปได้ และน้อมเอาอากาศกลืนเป็นอารมณ์ว่า อากาศหาที่สุดมิได้ เมื่อตายไปจึงมาอุบัติในอรุปรหมแห่งนี้

ประเภทที่ ๗ คือหมุ่สัตว์ที่ก้าวล่วงอากาศนัญญาตนะ แล้วเพ่งวิญญาณที่หาที่สุดมิได้ จนได้เข้าถึงวิญญาณัญญาตนะ

ประเภทที่ ๘ หมุ่สัตว์พวกหนึ่ง ที่ก้าวล่วงวิญญาณัญญาตนะได้แล้ว เข้าถึงอาภิกัญญาญญาตนะ

และประเภทสุดท้าย ประเภทที่ ๙ คือ หมุ่สัตว์จำพวกหนึ่ง ก้าวล่วงอาภิกัญญาญญาตนะได้แล้ว เข้าถึงเนวสัญญานาสัญญาตนะ ซึ่งเป็นอรุปรมาณที่ ๔ เป็นสถานที่อยู่ของหมุ่สัตว์ซึ่งละเอียดที่สุด และประณีตที่สุดในภพสาม แต่ถึงกระนั้นก็ยังไม่พ้นจากกฎของไตรลักษณ์ เพราะยังไม่เข้าถึงพระนิพพาน

สัตตาวาสทั้ง ๙ ประเภทนี้ ยังตกอยู่ในไตรลักษณ์ มีความไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา มีแต่อายตณนิพพานเท่านั้น ที่หลุดพ้นจากวงจรแห่งสังสารวัฏเหล่านี้ไปได้ เพราะฉะนั้น

ภาพเทวิลดาบส

๔๗๓

พระอรหันต์ทั้งหลายผู้หลุดพ้นจากกิเลสอาสวะ จึงเป็นผู้เลื
กว่าบรรดาหมู่สัตว์ที่เกิดอยู่ในสัตตาวาสประเภทต่างๆ รวมไปถึง
ถึงภวคคพรหม เมื่อกล่าวถึงภวคคพรหมหรือเนวสัญญานา
สัญญายตนภูมิ หลวงพ่อก็มีตัวอย่างของนักบวชนอกศาสนาอีก
ท่านหนึ่งผู้มีจิตदानุภาพมาก มาเล่าให้พวกเราได้ศึกษากันไว้
บุคคลท่านนี้มีใจประเสริฐ แต่น่าเสียดายที่พลาดโอกาสที่จะได้
บรรลุมรรคผลนิพพาน

เรื่องของท่านมีอยู่ว่า ในวันที่พระบรมโพธิสัตว์เจ้า
ประสูติจากครรภ์ของพุทธมารดา เหล่าเทวดาในสวรรค์ชั้น
ดาวดึงส์ซึ่งมีพระอินทร์เป็นประธาน ต่างพากันยินดีปรีดา
ชวนกันเล่นมหรสพ และได้พากันสนทนาปราศรัยด้วยความ
เบิกบานว่า

“พระราชบุตรของพระเจ้าสุทโธทนมหาราชแห่งกรุง-
กบิลพัสดุ์ ซึ่งประสูติในวันนี้ จะประทับนั่งเหนือรัตนบัลลังก์
คงไม่พระศรีมหาโพธิ์ จะได้ตรัสรู้เป็นพระสัมพันธัญญเจ้า และจะ
ได้แสดงพระธรรมเทศนาโปรดสรรพสัตว์ ให้รู้ตามพระองค์ไปด้วย
เพื่อนเอ๋ย พวกเราทั้งหลายจักได้เห็นพระพุทธเจ้า และได้ฟัง
พระธรรมเทศนา” เมื่อรู้ว่าตัวเองกำลังจะได้โอกาสแห่งการ
ฟังธรรม ต่างพากันสาธุการ และบอกทิพยภูษาแทนธงชัย
เอิกเกริกไปทั่วทั้งเทวโลก

กาฬเทวิลดาบส

๔๓๔

ในสมัยนั้น ยังมีขลิวดาบสท่านหนึ่ง มีนามว่า กาฬเทวิลดาบส ได้สำเร็จอภิญญา ๕ สมาบัติ ๘ มีฤทธิ์มาก ตามปกติท่านจะเหาะขึ้นไปสู่เทวโลก แล้วสถิตพักกลางวันที่สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ วันนั้นท่านได้ยินเสียงสาธุการของเหล่าทวยเทพทั้งหลาย จึงเข้าไปใต้ถ้ำมเทวดา ดู ครั้นรู้ว่าพระมหาบุรุษประสูติจากพระครรภ์ของพระชนนี และต่อไปจะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า ท่านมหาฤาษีได้ฟังเช่นนั้น ก็พลอยปีติดีใจไปด้วย จึงรีบเหาะทยานลงมาจากดาวดึงส์ บรรลุถึงราชนิเวศน์ในเวลาเย็น แล้วถวายพระพรถามว่า

“ได้ยินข่าวว่า พระราชบุตรของบรมบพิตรประสูติแล้ว หรือ อาตมาจะขอชมบารมีพระราชกุมาร ขอถวายพระพร” พระเจ้าสุทโธทนมหาราช จึงรับสั่งให้เชิญพระราชโอรสทรงอาภรณ์ แล้วนำมาให้น้อมพระองค์ลง เพื่อนมัสการท่านกาฬเทวิลดาบสผู้ทรงฌานอภิญญา มีฤทธิ์มีเดชแก่กล้าเหนือมนุษย์สามัญ

ขณะนั้นเอง สิ่งที่อัศจรรย์ก็บังเกิดขึ้น พระยุคลบาทของพระราชกุมารกลับไปตั้งอยู่บนชฎาของท่านกาฬเทวิลมหาฤาษี ที่เป็นเช่นนี้ ก็เพราะบุญญาภพของพระโพธิสัตว์ผู้เกิดในปัจฉิมชาติ ไม่มีใครที่สมควรจะให้พระองค์ไปอภิเษก ถ้าพระบรมโพธิสัตว์น้อมเศียรลงเพื่อกราบไหว้บุคคลใด ศีรษะของบุคคลนั้น ก็จะแตกออกเป็น ๗ เลี่ยง เมื่อท่านดาบสเห็น

กาฬเทวิลดาบส

๔๓๕

เหตุการณ์ดังนั้น ก็สะดุ้ง จึงลุกขึ้นจากอาสนะคุกเข่าลงกระทำ
อัญชลีประคองรับเอาพระบาทของพระกุมาร เมื่อพระราชบิดา
ได้ทอดพระเนตรเห็นเหตุการณ์เช่นนั้น ก็น้อมเศียรลงนอบน้อม
พระกุมารด้วยความปลื้มปิติ ตามกิริยาที่ท่านมหาฤๅษีกระทำ
กับพระกุมาร

ท่านกาฬเทวิลดาบสเป็นผู้มีความเมตตาอย่างไม่มี
ประมาณ และมีมานแก่กล้า ท่านสามารถระลึกชาติได้ถึง ๘๐
มหากัป คือ ระลึกชาติในอดีตได้ ๔๐ มหากัป และระลึกชาติใน
อนาคตได้ ๔๐ มหากัป ฉะนั้นเมื่อท่านมหาฤๅษีพิจารณา
ลักษณะของพระโพธิสัตว์เจ้าแล้ว ก็รู้ว่าจักได้ตรัสรู้เป็นพระ-
สัมพันธัญญพุทธเจ้าอย่างแน่นอน จึงดำริว่า “พระราชกุมารนี้
สมบูรณ์ด้วยมหาปรีชาลักษณะ เป็นอัจฉริยมนุษย์ จักได้ตรัสรู้
เป็นพระพุทธเจ้าอย่างแน่นอน” แล้วท่านมหาฤๅษีผู้มีฤทธิ์ก็แย้ม
โอษฐ์ด้วยความชื่นชมปิติยินดี แต่เมื่อพิจารณาด้วยทิพยจักขุ
ก็เห็นแจ้งประจักษ์ชัดว่า

ตัวท่านเองนี้มีบุญน้อยจะตายเสียก่อน มิทันจะได้อยู่
เห็นพระราชกุมารนี้ ผู้จะได้ตรัสรู้เป็นพระสัมพันธัญญพุทธเจ้า
เพราะอายุขัยของท่านจะสิ้นเสียก่อน และรู้คติของตัวว่าจะขึ้น
ไปอุบัติเป็นอรุปรพหมอยู่ในอรุปรภพ และถึงแม้จะมีพระสัมมา-
สัมพุทธเจ้ามาตรัสรู้ ลัก ๑๐๐ พระองค์ ๑,๐๐๐ พระองค์ ท่านก็

กาฬเทวิลดาบส

๔๓๖

ไม่สามารถลงมาเกิดสร้างบารมีได้ การที่ท่านรู้ ท่านเข้าใจทุกอย่าง แต่ไม่มีโอกาสอยู่สร้างบารมีกับพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่ทันได้ อยู่ฟังธรรมอันประเสริฐจากพระพุทธรองค์ ได้ชื่อว่าเป็นผู้เสื่อม จากอุดมลาภ คือ มรรคผลและอมตมหานิพพานอันประเสริฐ อย่างน่าเสียดายยิ่งนัก

คิดเช่นนี้แล้ว ท่านมหาฤาษีก็ร้องไห้ด้วยความเสียดาย อย่างยิ่ง เมื่อพระราชาและเหล่าราชบุรุษเห็นอาการปลาบปล้ม ปนร้องไห้ของท่านมหาฤาษี ต่างเกิดความสงสัย ครั้นท่าน มหาฤาษีเมตตาเฉลยความสงสัยของมหาชนที่เข้ามาห้อมล้อม ให้ได้ประจักษ์แจ้งแล้ว ก็อำลาจากไปด้วยความปีติพร้อมกับ ความเสียดายที่ท่านมีอายุชยไม่ถึง

นี่เป็นตัวอย่างของผู้มีอานุภาพ แต่พลาดโอกาสที่จะได้ ตีมรสพระธรรมอันยอดเยี่ยม เพราะฉะนั้นเมื่อพวกเราได้ยินได้ ฟังอย่างนี้แล้ว ขอให้ตระหนักกันให้ดีว่า เราสร้างบุญแล้วควร จะอธิษฐานจิตให้ดี ให้ไปบังเกิดในเทวโลก อย่าได้ไปบังเกิดใน รูปภพหรืออรูปรภพ เพราะจะทำให้เสียโอกาสในการสร้างบารมี เมื่อตัวเราได้โอกาสอันประเสริฐนี้แล้ว ต้องเร่งสร้างหนทางไป สู่พระนิพพาน โดยการหยุดใจไว้ที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ เหลือแต่ลงมือปฏิบัติกันให้เต็มที่เท่านั้น